

Revizní zpráva, autor: revizní technik (5. část)

aneb „jak se co nejrychleji dostat do problémů“ při zpracování revizní zprávy

Ing. Miloslav Valena, soudní znalec v oboru elektrotechnika,
Unie elektrotechniků České republiky

6. Určení vnějších vlivů nebo prostředí

Určování vnějších vlivů je kapitola samo o sobě, která by vydala na samostatný článek. Již jsem, a nejen v tomto časopise, na toto téma psal několikrát. Podle mého názoru jde o velmi potřebnou část revizní zprávy, bohužel našimi některými kolegy velmi podceňovanou. Něco jiného je však provádět revizi na pevné instalace rodinného domu, kde se velmi výjimečně vyskytují vnější vlivy jiné než normální (ve smyslu ČSN 33 2000-5-51), kde je instalace vesměs přehledná, prostředí vlídné, nebezpečí od prostředí malé, než provádět revizi v průmyslových prostorách a stavbách. Tím ovšem netvrdím, že pro první případ je určení prostředí (vnějších vlivů) zbytečné. Jen je to menší riziko. V druhém případě tvrdím, že bez jasného určení vnějších vlivů (u nových zařízení projektantem či jeho komisí, u provozovaných provozovatelem) se revizní technik vystavuje velkému riziku a pochybení, když bude provádět revizi bez určení vnějších vlivů (prostředí). Rovněž tak tvrdím, že provádět revize na zařízení s nebezpečím výbuchu bez určení prostředí (a samozřejmě bez příslušné dokumentace a atestů k zařízení) je pro revizního technika holý nerozum! Ale kolik našich kolegů tuto činnost stále provádí, je až k nevíře! Blíže se touto problematikou budeme zabývat ve zvláštní kapitole – viz úvod části 3.



Doporučuji tedy svým kolegům, když získají protokol o určení vnějších vlivů (prostředí), aby ho přiložili jako přílohu ke své revizní zprávě, popř. se ho alespoň snažili do revizní zprávy opsat se všemi relevantními údaji. Jak tedy ošetřit tento stav v revizní zprávě:

Vnější vlivy určené podle ČSN 33 2000-3 (ne)jsou součástí předložené technické dokumentace skutečného provedení. Protokol o určení vnějších vlivů je (není) nedílnou součástí (přílohou) této revizní zprávy. Vnější vlivy jsou v rozsahu této revize určeny takto:

- 1. kopie protokolu,
- 2. opsaný protokol,
- 3. jiný způsob – viz dále bod 7.

Komentář

Tady se přimlouvám za kopii protokolu o určování vnějších vlivů při výchozích revizích, u provozovaného zařízení i za určení prostředí podle dříve platné ČSN 33 0300. Nerozumím reviznímu technikovi, který „v klidu“ provádí revizi na zařízení, kde se vyskytují hořlavé hmoty i prachy, které v lepším případě ve zvládnutém stavu nejen hoří, ale mohou i vybuchnout (např. truhlárny bez odsávání), nebo v prostorách, kde se vyskytují látky, které při „zhavějším pohledu“ nejen hoří, ale i vybuchují, aniž má jakékoliv relevantní údaje o vlastnostech látek používaných v těchto prostorách. A to nemluvím o chybějící příslušné dokumentaci, která tyto případy jako věrný druh jen doprovází. V opačném případě se revizní technik situuje do role „všeznalého“, který je schopen posoudit velikost a provedení krytí elektrických zařízení, ovládá požární odolnost protipožárních přiček, umí přesně určit hořlavost stavebních hmot (resp.

Odborné časopisy s tradicí
zdroj aktuálních informací

FCC PUBLIC

AUTOMA

automatizace, regulace a průmyslové
informační technologie

měsíčník pro výrobce i uživatele
automatizační a regulační techniky,
konstruktéry, vývojové pracovníky, manažery
i studenty SOŠ a VŠ

cena 48 Kč
roční předplatné 576 Kč, studenti 456 Kč

ELEKTRO SVĚTLO

silnoproudá elektrotechnika v praxi –
provoz, údržba, trendy, inovace

měsíčník pro revizní techniky a projektanty
elektrických zařízení, montéry, údržbáře,
střední i vrcholové manažery firem,
pedagogy i studenty všech oborů elektrotechniky

cena 48 Kč
roční předplatné 576 Kč, studenti 456 Kč

informace o osvětlování a využití světla

dvouměsíčník pro techniky, architekty
a projektanty osvětlení, výrobce i dodavatele
osvětlovací techniky, pracovníky hygieny,
studenty a všechny zájemce o tento obor

cena 48 Kč
roční předplatné 288 Kč, studenti 228 Kč

objednací lístek

jejich reakci na oheň), umí posoudit všechny látky z hlediska hořlavosti a výbušnosti, prostě něco jako agent 007. Proti „těmto odborníkům“ jsem po více než třiceti letech v oboru „začátečník“, já jen umím do revizní zprávy napsat:

- kryt je rozbitý, takže nesplňuje předepsané krytí,
- nebylo doloženo provozovatelem, jaké vlastnosti má použitá látka v prostoru, nelze tedy posoudit její vhodnost pro použití elektrické zařízení,
- požární přepážka chybí v místech požadovaných předpisy, nebo je poškozená tak, že viditelně nesplňuje požární odolnost požadovanou v místě použití,
- provozovatel nepřeložil atest prováděcí organizace o požární odolnosti PP,
- provozovatel nepředložil bezpečnostní listy použitých hořlavých materiálů použitých v prostoru, kde je prováděna revize,
- provozovatelem nebyl předložen protokol o určení prostředí (resp. vnějších vlivů).

Tohle všechno, a to jsem zdaleka nevyčerpal ani základní chyby uváděné v revizních zprávách, patří do posuzování revidovaného elektrického zařízení podle vnějších vlivů (jen namátkou viz ČSN 33 2000-4-481 a ČSN 33 2000-4-482 a jiné normy). Jak může revizní technik odpovědně provádět revizi, když nemá tyto základní informace?! Jsem si vědom toho, že mnoho mých kolegů s touto úvahou nesouhlasí, jenže já také již sedmáct let dělám soudního znalce mimo jiné právě v oboru revizní činnosti. Bohužel tak mám možnost vidět, jak mnoho našich kolegů tyto informace „silně podceňuje“, jak jim nepřikládá příslušnou důležitost, jen když je „kšeft“ a zákazník zaplatí. Ale ti samí kolegové se pak diví, že revizní zpráva je považována pouze za onen „PAPÍR“, který někteří podnikatelé potřebují na překrytí svých zane-

dbaných povinností – to je ale námět na samostatný článek.

7. Určování vnějších vlivů revizním technikem při revizi

Vzhledem k tomu, že provozovatel, projektant (resp. investor) nepředložil protokol o určení vnějších vlivů (prostředí podle dříve platné ČSN 33 0300), je elektrické zařízení v rozsahu této revize, a pouze pro účely této revize, POSUZOVÁNO do prostorů s dále předpokládanými vnějšími vlivy (prostředími). V žádném případě toto porovnání nenahrazuje protokol o určení vnějších vlivů (prostředí) a elektrické zařízení není posuzováno do prostorů s jinými vnějšími vlivy (prostředími) než s výše předpokládanými. Provozovatel byl prokazatelně seznámen s tím, že v případě jiných vnějších vlivů (prostředích) než v revizi předpokládaných již nemusí elektrické zařízení vyhovovat svým provedením a použitím příslušným bezpečnostním předpisům a nemusí být schopno bezpečného provozu ve smyslu ČSN 33 1500. Posuzování elektrického zařízení pouze podle předpokládaných vnějších vlivů (prostředí) (bez určení komisí...) se netýká prostor s nebezpečím výbuchu v rozsahu této revize a ani se v nich neprovádí.

Komentář:

Aby mohl revizní technik posoudit provedení elektrické instalace, musí mít především dokumentaci skutečného provedení, určené vnější vlivy a pro měření rozvod pod napětím. Málokdy to má všechno najednou!

Zde bych chtěl varovat své kolegy. Aby mohl revizní technik revizi vůbec provést, musí posoudit provedení elektrického zařízení především podle vnějších vlivů. Když je nemá, **má snahu je určit sám**, a ještě to napíše do revizní zprávy! **Varuji: Určí-li revizní technik prostředí sám**, bez znalosti všech souvis-

lostí, a elektrické zařízení v důsledku tohoto chybného určení způsobí škodu, požár, výbuch nebo úraz, **uvedl svou revizní zprávou provozovatele v omyl, což může být v určitých případech chápáno jako trestný čin**, a provozovatel by se tak na revizním technikovi mohl hojit, což je v Čechách „skoro legální způsob obživy“ některých „občanů“. Pokusil jsem se tedy, po diskusi s právníkem, vytvořit pro tento případ takový způsob záznamu určení vnějších vlivů v revizní zprávě, abych toto nebezpečí minimalizoval. Nemyslím si, že výše uvedený text všechno zachrání, stále je nejlepší mít kvalitní projekt s vnějšími vlivy kvalitně určenými odbornou komisí. Jenže realita roku 2007 v Čechách je bohužel stále jiná.

Při této příležitosti bych chtěl své kolegy upozornit na výraz „**elektrické zařízení je posuzováno do prostorů s dále předpokládanými vnějšími vlivy**“. Základním předpokladem je, že se **posuzuje** elektrické zařízení podle předpokládaných vnějších vlivů, **nikoliv** že revizní technik „**určuje**“ **toto prostředí**.

Je také zapotřebí se zmínit o stále se rozšiřující praxi v posledních několika letech, kdy převážně bezpečnostní a požární technici, v některých případech i orgány a organizace státní správy, nutí firmy určit v provozech prostředí podle nových předpisů (tedy ČSN 33 2000-3), přestože poslední rekonstrukce byla provedena ještě za „vlády jedné strany a lidu“. Nejen že to je v rozporu s mnoha předpisy (např. ČSN 33 2000-1), ale při důsledném používání nových předpisů a vnějších vlivů na zařízení provedené podle předpisů platných v době svého vzniku, bychom museli zastavit v podstatě všechna zařízení v zemi. **Pozor, toto neplatí v případě zařízení s nebezpečím výbuchu provozovaného podle VN 406/2004 Sb.** – viz samostatná část v dalších pokračováních tohoto seriálu článků.

(pokračování)



Objednávám předplatné časopisu

(zakřížkujte vybraný časopis a doplňte číslo, kterým předplatné zahajujete)

- | | | | |
|--------------------------|----------------|---------------|---|
| <input type="checkbox"/> | AUTOMA | od čísla/roč. | / |
| <input type="checkbox"/> | ELEKTRO | od čísla/roč. | / |
| <input type="checkbox"/> | SVĚTLO | od čísla/roč. | / |

jméno..... tel.....

firma..... e-mail.....

ulice, číslo..... PSČ, město.....

IČO..... DIČ.....

podpis objednavatele..... razítko.....

firma

soukromá osoba



objednací lístek vložte do obálky a zašlete na adresu:

vydavatelství FCC PUBLIC s. r. o., Pod Vodárenskou věží 4, Praha 8, 182 08